

— 3 —
In Nomine Domini!

Když v roce 1899 kostelní věž novým křížem a novou makovicí opatřena byla, vložena do makovice tato pamětní listina, obsahující některá udání o provedené opravě kostela a o všeobecném stavu té doby. Na popud ep. faráře Ondřeje Králíka počal se v roce 1894 s opravou farního kostela ve Višňové a sice tím, že základy kostela - poněvadž se po ohledání ukázaly býti chatrnými - podezděny a klenba kostelní, která trhliny měla, železnými sponami ztažena byla. Oprava tato stála 420 zl. 28 krejcs. a zapravena byla z úspor kostelního jmění. Mnohem nákladnější oprava podniknuta v roce 1895. Na jižní straně kostela provedena byla přístavba obsahující dole, novou zákristii, v l. poschodí hraběcí oratoř a pak schodiště k ní. Presbiterium kostela bylo ve slohu gotickém vkusně upraveno. Zdivo uvnitř i zevnitř až na cihlu stlučeno, nově nahozeno, z venku quatrováno, vnitř krásně a bohatě vymalováno, zazděná gotická okna prolomena upravena a malbou na skle opatřena. Pořízen nový oltář s kamennou mensou a schody, z umělecky ve dřevě pracovanou vrchní částí a hubernaklem a oltářním zábradlím. Pak nová dřevěná kazatelna akordionový zvonek ku zákristu a na stěnu socha paný Marie s baldachýnem. K uhrazení výloh, které obnašely skrouhle 10tis. zl. použito bylo 800 zl. z odkazu Františka Robíčka, řezníka ve Višňové kdežto ostatní zapravil z vlastního vysokoreďý patron kostela hrabě Ferdinand August Spiegel Diesenberg z Honzeleden. V říjnu 1895 koncekrován nejdůstojnějším biskupem brněnským dr. Františkem Sal. Baueren zmíněný nový oltář za zdařilé slavnosti a velikého účastenství lidu domácího i přespolečného. V roce 1896 odstraněny schodiště, které z vnitř kostela na kůr vedlo a postaveno z venku schodiště nové ve slohu gotickém. Náklad této stavby a menších oprav za tou příčinou učiněny obnášel 818 zl. r. m. Další krok k opravě kostela učiněn v roce 1898 za nového faráře p. Josefa Mazánka. Oprava toho roku provedená záležela v tom že stará okna podoby polokruhové byla prolomena až se přišlo na zazděná okna gotická. Značně poškozená okna tato byla v úvodní stav uvedena a prozatím jen obyčejným sklem zasklena. Z venku byl celý kostel otlučen, cementovým vápnem nahozen a quagrován. Pilíře kostel podpírající opraveny a kamennými deskami přikryty. Střecha opatřena kamenným štítem a plechovým žlabem. Náklad opravy této vzrostl na 1606 zl. a uhrazen z milodarů k opravě kostela farníky věnovaných. Vedle značných darů vysokoreďého p. patrona a urozených členů hraběcí rodiny Puckler-Limpurg, kteří více než třetinu nákladu svými dary kryl, zaznamenány jsou mezi štědrými dárci mnohé rolnické rodiny višňovské. V roce 1899 přikročeno k opravě, kterou kostel zevně bude dokončen. Stará zákristie na severní straně ke kostelu přistavena, zbořena a na místě tom vystavena přístavba nová ve slohu gotickém, v ní polovice prostoru vyhrazena na místnost ke kostelu patřící. V druhé polovici zřízen vchod do hraběcí hrobky, která se pod presbitářem nachází a otvor pro pouštění rakví. Dosavadní schody z lodi kostelní do hrobky vedoucí byly zazděny. Poté vzata do práce těž. Poněvadž stavby a tvar její pro gotickou restauraci nezpůsobily jsou ustanoveno věž slohu románského. Věž otlučena, novými římsami a okrasami slohu románského ozdobena a jako hlavní dvěře ve věži se nacházející ustoupiti musely novým románským v nové kamenné obrubní zasazeným, tak ukázala se též potřeba věžní kříž i s makovicí novými nahraditi.

V pátek dne 15. září obojí sneseno. V makovici měděné, nad míru veliké, mohla skoro 100 litrů obsahovati, nalezeny dvě listiny které opět zároveň s touto listinou do makovice skládáme, jedna z nich hmyzem rozežrána udává remeslnáky, kteří v roce 1825 kříž s makovicí na věži upevňovali. Druhá byla v obalu plechovém a proto úplně neporušena. Obsahují některá udání o osudech kostela višňovského, hlavně o ohni, která v roce 1825, dne 3. března, kostelní i věžní střechu strávil a 2 zvony rozlil. Zmínuje se též o počtu domů a obyvatelstva Višňové. Vypočítává osoby duchovní a vrchnostenských úřadů a uvádí též ceny plodin a masa. Veškeré plány, dle nichž oprava kostela byla provedena, vypracovány byly arch. p. Richardem Volkem z Brna. Dohor nad stavbou měl v roce 1895 a 1899 ředitel velkostatku p. Karel Klettenhofer, v roce 1894, 1896 a 1898 tehdejší faráři. Práce zednické prováděli zedníci z Višňové a okolí, práce tesařské, které zvláště v roce 1899 při stavění lešení a upevňování kříže byly tesař Ignác Ludvík z Medlic. Zmínky zasluhuje též František Vyhnaněk z Višňové, který jako volič při opravě v roce 1899 provedené na práci svědomitě a obětavě dohlížel. K těmto udáním, která se kostela týkají, buďtež připojena ještě udání, týkající se fary a městečka Višňová a několik slov o všeobecnosti. V roce 1899 zřízena byla ve Višňové samostatná duchovní správa. Prvním farářem byl p. Josef Svačil od roku 1869 do roku 1879, druhým p. Tomáš Havlík až do svého úmrtí r. 1890, třetím p. Ondřej Králík až do roku 1896, čtvrtým od roku 1896 pisatel těchto řádků. Na dvoutrídni národní škole působili v roce 1899 nadučitel p. Josef Janovský a učitelka Marie Gartnerova. Do školy chodilo toho roku 165 dětí. Obecní zastupitelstvo mělo 18 členů. Starostou byl p. Jan Robiček, hostinský 1. radním rolník p. Josef Adámek, J. Drochytka 2. radním, 3. J. Nehybka, rovněž rolník. Kostelními hospedáři byli rolníci p. Jan Březina a Antonín Adámek. Službu kostelnickou zastával Jakub Procházka. Lékařem pro obvod višňovský, k němuž kromě Višňové ještě obce Medlice, Žbanice a Křtenice patřily, a zároveň lékařem hraběcím byl MUDr. Emil Schusvohl. Poštovní a telegrafní úřad, k jehož obvodu přináležely též obce Křtenice, Žbanice, Medlice, Křepice a pošta tavíkovská, vedl p. Josef Gartner., četník strážmistr na odpočinku. Četnická stanice ve Višňovém měla 2 muže. U velkostatku byli následující úředníci a osoby ve službě: ředitelem p. Karel Klettenhofer, důchodním p. Karel Štastný, nadlesním p. Emanuel Jelínek lesním p. Josef Příbyl, zahradníkem p. Alois Kořínek. Domů bylo ve Višňové 148, obyvatelů 938. Z rolnických domů bylo 2 po lánu, 25 pololánů, 20 čtvrtlánů, ostatně domkaři. Kromě nejnужnějších obyčejných řemeslníků nebylo v obci žádného zvláštního vynikajícího podniku. továrního, obchodního nebo řemeslného. Hlavní výživu poskytovalo hospodářství. V roce 1899 byla úřada pěkná a též ve třech předcházejících letech mohl býti hospodáři spokojeni. Také ovoce bylo po 3 roky dosti, jen vinnohrady trpěly již po delší dobu zvláštní nemocí listí /perenospora/ a proto málo nesly. Staré zanikaly a nové vysazovány nebyly. Pivo, víno a kořalka prodával se ve dvou hostincích /Robiček, Windhola/, tabák ve 3 trafikách. Kupecké krámy byly 3 a to vesměs v rukou židů, takže např. o židovském svátku "dlouhý den" zvaném, kterýž to svátek tenkrát ještě přísně zachovávali, v celém městečku z těch věcí, které kupci prodávají, nic nebylo lze dostati. Maso sekal 1 řezník, pekař byl také 1 v městě, ale chléb, rohlíky a žemličky přiváženy 3x za týden z Hostěradic a Dunajovic Horních ke kupcům a hostinským, kteří je prodávali.

Na trhy jezdilo se do Znojma s obilím, drůbeží a máslem v sobotu, do Miroslavi s těmi též věcmi ve čtvrtek. Do Hostěradic ich pak byly týdenní trhy na ušípaný dobytek ve středu. Ceny plodin, ať se za rok často měnivaly, byly následující: 100kg pšenice 8 zl. - 8 zl, 80 krejc., žito 7 zl. - 7 zl, 30 krejc., ječmen 7 zl. a přesně oves okolo 5 zl. a přesně, čočka 15 - 18 zl., hrách 7 - 9 zl., zemáky kolem 2 zl., kukuřice něco přes 5 zl. Nejlepší mouka pšenice 15 zl, 50 krejc., žitná 12 zl. 75 krejc. Kilogram masa stál průměrně hovězí 64 krejc., vepřové kolem 50 krejc., telecí 56 krejc., a přesně Litr vána 30 - 45 krejc., piva 14 krejc., kořalka a též se bohužel vynalévalo nejvíce, 20 krejc. Ostatně podotknouti sluší, že cena věcí k výživě potřebných ustavičně stoupala a tím ovšem ~~první~~ cena peněz, jež také k této listině přikládáme, klesala.

Co se týká všeobecných poměrů - byly v celku neutěšené. Nebylo sice po delší dobu již ani válek ani zhoubných morových nemocí, ale celá společnost lidská rozervána a rozvčtvána byla proti sobě otázkami politickými, sociálními národnostními, částečně též náboženskými. Byla to doba spolků, ale čím více bylo spolků, tím více nesvornosti. Chybělo křesťanské lásky a spravedlnosti. Skoro všech stavů lidstva zmocňoval se zrovna nakažlivě jakýsi duch odporu a odboje, který nechtěl žádné autority uznati, takže lidé rozváznější s obavou hledě do budoucna. Zdá se, že následovači bude trest za to, že autorita Bůh již od dráhných lež v prachu se šlape, neb aspoň šlapati dovoluje od vysokých a nízkých. Kéž jsme z této věci špatnými proroky!

Na rozhraní dvou století vkládáme tuto listinu do nové makovice věží a končíme tímže přáním, které vysloveno v pamětní listině z roku 1822 " Kéž listiny tyto dlouhý čas světu skryty v makovici leží a kéž jen dobrým způsobem a za šťastných poměrů časových našim potomkům do ruky se dostanou!"

Divinum ausilium maneat semper noviscum!

Ve Višňovém dne 17.zář, v neděli po svátku " Povýšení sv. kříže" 1899.